

Memo

datum

6 december 2022

voor

G.Hofstede

Afdeling/cluster

Beleid

behandeld doorT. Mosselman, D. Kuijman, M.
van den Bosch, N.Peekstok**ons kenmerk**

CONCEPT

bijlage(n)

0

Onderwerp

Ondersteunende maatregelen energiearmoede

Aanleiding

De stijgende energieprijzen zorgen bij veel inwoners voor onrust. Inwoners komen in de knel met de betaling van de vaste lasten. Voor inwoners met een schuldregeling komt daar de vraag bij of hun regeling gevaar loopt.

In deze memo geven we aan welke maatregelen, landelijk en lokaal, al in worden gezet om inwoners te ondersteunen. Daarna volgt een voorstel voor aanvullende lokale maatregelen op de acute problematiek ontstaan door de energiecrisis te verlichten. De regelingen binnen Rheden willen we laten aansluiten op wat er landelijk al is, deels als aanvulling op rijksmaatregelen, deels als overbrugging tot in werking treden van rijksmaatregelen. We zien de inzet van de gemeente als hulp bij de acute situatie. De structurele oplossingen moeten geboden worden vanuit het rijk.

Landelijke maatregelen

Energiearmoede is een landelijk probleem. De overheid heeft verschillende maatregelen ondernomen en aangekondigd om hierop in te zetten.

Nog niet alle aangekondigde maatregelen zijn uitgewerkt. Het effect van de maatregelen op de Rhedense inwoners is daardoor nog niet altijd helder. Dit heeft effect op de manier waarop we lokaal acties willen of kunnen inzetten.

2022:

- Lagere energiebelasting elektriciteit 2022
- Hogere teruggave energiebelasting 2022
- Lagere btw op aardgas, elektriciteit en stadsverwarming 2022
- Verlaging accijns op brandstof
- Energietoeslag
- Korting op de energierekening voor de maanden november en december
- Gratis schoolontbijt voor 500 kwetsbare scholen
- Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)

2023:

- Verlenging energietoeslag voor 2023
- Prijsplafond voor energie
- Stijging van het minimumloon en daaraan gekoppelde uitkeringen
- Verhoging huurtoeslag
- Verlaging huur sociale huurwoningen voor huishoudens met een inkomen tot 120%
- Verhoging zorgtoeslag
- Verhoging kindgebonden budget
- Verlaging inkomstenbelasting
- Schoollunches op kwetsbare scholen
- Investeringsubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)

Landelijke en provinciale maatregelen ondernemers

- Energieplafond MKB
- Korting november en december MKB

pagina

1

ons kenmerk

DSCONCEPT

- Tegemoetkoming Energiekosten-regeling (TEK) vanaf 1 april 2023
- BMKB-Groen regeling (borgstelling tot maximaal 67,5 procent van een krediet dat je aanvraagt om te verduurzamen. Je kunt daardoor bij de bank meer lenen dan je op basis van je onderpand krijgt)
- Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) voor zakelijke gebruikers
- MIA en Vamil – fiscaal voordelig investeren
- Aangekondigd winterfonds (provinciaal) gericht op gebruikers van maatschappelijk vastgoed, MKB-bedrijven en grootverbruikers die nog onvoldoende steun krijgen vanuit het rijk

Landelijke en provinciale maatregelen stichtingen/verenigingen

- Energieplafond
- Korting november en december
- BOSA regeling voor sportverenigingen (stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties, 70% vereniging – 30% subsidie)
- Aangekondigd winterfonds (provinciaal) gericht op gebruikers van maatschappelijk vastgoed, MKB-bedrijven en grootverbruikers die nog onvoldoende steun krijgen vanuit het rijk
- Aangekondigde maatregelen in de Najaarsnota van het rijk voor prijsbijstelling voor de bekostiging van scholen, culturele instellingen, verenigingen en andere organisaties in de (semi)collectieve sector
- Aangekondigde maatregelen in de Najaarsnota van het rijk voor energiekosten zwembaden
- Aangekondigde maatregelen in de Najaarsnota van het rijk voor een noodfonds amateursportverenigingen met hoge energiekosten

Huidige inzet Rheden

1. Uitbetaling energietoeslag (tot 120% van de bijstandsnorm)

Inwoners tot 120% van de bijstandsnorm kunnen een eenmalige energietoeslag krijgen van €1.300,-. Inwoners die al bekend bij ons zijn vanuit de Participatiewet ontvangen deze ambtshalve. Alle andere inwoners kunnen deze aanvragen via het portal gezondverzekerd.nl/energietoeslag.

2. Noodbijdrage SUN

Wanneer inwoners hogere maandelijkse lasten krijgen door de energierekening, biedt ook de SUN hulp. Inwoners moeten het nieuwe maandbedrag van de leverancier accepteren (zodat er geen hoge jaarafrekening volgt). De SUN werkt in de uitvoering samen met Includio om de daadwerkelijke kosten te controleren. De uiteindelijke beoordeling en toekenning verloopt via SUN.

Inwoners krijgen het verschil tussen het oude en het nieuwe tarief voor energie per maand uitgekeerd in leefgeldbonnen. Hiermee kunnen de boodschappen worden gedaan, zodat op de rekening geld overblijft voor de energielasten.

3. Contractvergelijker BS&F

BS&F heeft samen met Consumind een tool ontwikkelt om minima te ondersteunen bij de keuze voor het meest passende energiecontract/leverancier. Inwoners krijgen advies naar aanleiding van informatie over het verbruik en het lopende contract. In de tool wordt samengewerkt met leveranciers die stabiel zijn en een sociale werkwijze kennen.

4. Maatwerk binnen schuldregelingen (VTLB en lengte aflossing)

Voor inwoners in een schuldregeling zijn er mogelijkheden het VTLB handmatig aan te passen. We hebben de mogelijkheid maatwerk te leveren wanneer een inwoner te maken heeft met hoge energiekosten. Bij een lopende schuldbemiddeling kan deze actie ook worden ingezet, al moeten dan wel de schuldeisers akkoord gaan met de aanpassing. Bij een lopende sanering kan gekeken worden naar verlaging van de maandelijkse aflossing. De looptijd van de sanering wordt daarmee verlengd.

5. Aanpak energie vanuit SPUK-middelen

Vanuit het rijk hebben we een bedrag van 1,2 miljoen euro ontvangen in de vorm van aan specifieke uitkering (SPUK). Dit bedrag kan tot en met 2023 ingezet worden ter bestrijding van energiearmoede. We zetten in op maatregelen die de kosten voor inwoners structureel verlagen. Voorwaarden zijn dat het geld niet mag worden ingezet als inkomensondersteuning en niet voor structurele verduurzamingsopgave van de corporaties. In Rheden is gekozen voor een aanpak op drie pijlers (in een samenwerking met de Energiebank Arnhem)

- Inzet energiecoaches: in gemiddeld drie huisbezoeken verkent een energiecoach de mogelijkheden tot besparing door aanbrengen van kleine maatregelen (tochtstrip, radiatorfolie etc) en ander gedrag. Op moment van schrijven wordt de eerste 'lichting' coaches ingezet. De beschikbaarheid van nieuwe coaches (werving is momenteel in volle gang) en de capaciteit bij de energiebank (training/begeleiding en 'matchmaking tussen coach en huishouden) vormen op dit moment de beperkende factoren in het project.
- Inzet van een klus- of fixteam die bovenstaande maatregelen aan kan brengen voor inwoners die dat niet zelf kunnen;
- Vervanging niet-zuinig witgoed: Als onderdeel van een coachingstraject kan een voucher verstrekt worden om onzuinig witgoed (wasmachine, koelkast, koelvries-combi en wasdroger) te vervangen. Er is hier binnen de begroting van het project €100.000 voor gereserveerd.

6. Minima-effect rapportage

Om inzicht te krijgen in de begroting van onze inwoners en de effecten van onze maatregelen hierop wordt op dit moment een minima-effect rapportage opgesteld. Vanuit de rapportage wordt zichtbaar bij welke groepen inwoners de begroting het meest knelt. Vanuit deze rapportage kunnen waar nodig gerichte maatregelen worden ingezet voor specifieke doelgroepen.

7. Verhoging bijdrage aan de collectieve aanvullende zorgverzekering

Inwoners met een laag inkomen (en vaak hoge zorgkosten) kunnen deelnemen aan de collectieve aanvullende zorgverzekering met Menzis. Deze verzekering biedt op een aantal kostensoorten een hogere dekking dan reguliere verzekeringen. Gemeente doet een bijdrage aan de premie om dit pakket ook financieel aantrekkelijk voor inwoners te maken. Het college heeft ingestemd met een verhoging van deze bijdrage voor 2023.

8. Inzet BBZ ondernemers

De BBZ is ook beschikbaar voor ondernemers die in de problemen komen door de hoge energierekening. Via de BBZ kunnen ondernemers ondersteund worden door een uitkering voor het levensonderhoud en/of een bedrijfskrediet.

Om in aanmerking te komen moet een bedrijf levensvatbaar zijn. Ondernemers hebben geen mogelijkheden meer via een bank of borgstelling. Naast levensvatbaarheid wordt getoetst op het vermogen en inkomen van het huishouden. Als mensen aan de voorwaarden voldoen, is het mogelijk een overbruggingskrediet te verstrekken tot de landelijke maatregelen op 1 april 2023 in werking treden.

9. Verduurzamingsregelingen inwoners, ondernemers en verenigingen

Inwoners:

- In de prestatieafspraken met Vivare en Veluwonen is verduurzaming een standaard onderdeel
- Toekomstbestendigwonenregeling waarmee inwoners een lening kunnen afsluiten tegen aantrekkelijk voorwaarden om het huis te verduurzamen

Verenigingen:

- Zakelijke stimuleringslening verduurzaming
- Onderzoek subsidiebureau naar verdere mogelijkheden

Ondernemers:

- Onderzoek team klimaat naar mogelijkheden lening ondernemers via SVn
- Onderzoek subsidiebureau naar verdere mogelijkheden

Invulling ondersteunende maatregelen energiearmoede

Dit voorstel betreft een compleet pakket van maatregelen op basis van signalen vanuit onze maatschappelijke partners en eigen organisatie.

Energietoeslag 120-150%

In de bestaande beleidsregels komen alleen inwoners met een inkomen tot 120% in aanmerking voor de energietoeslag. Indien niet ambtshalve toegekend, kunnen inwoners de toeslag aanvragen via het portal gezondverzekerd.nl/energietoeslag. Deze route is ook in te richten voor de doelgroep met een inkomen tussen de 120-150%. We stellen voor de toeslag alleen te verstrekken aan inwoners met laag tot geen vermogen. We gaan hierbij uit van de normen uit de Participatiewet. We kiezen voor een generieke maatregel vanwege de uitvoerbaarheid, zowel qua kosten als qua beschikbaarheid van capaciteit. Bij maatwerk of een gestaffelde regeling komen de totale kosten voor de regeling hoger uit, door hogere uitvoeringskosten.

	120-130%	120-140%	120-150%
Omvang doelgroep* (huishoudens)	425	800	1.300
Uit te keren bedrag (o.b.v. €1.000)	€ 425.000	€ 800.000	€ 1.300.000
Uit te keren bedrag (o.b.v. €1.300)	€ 552.500	€ 1.040.000	€ 1.690.000

* Dit betreft het totaal aantal huishoudens tussen de genoemde inkomensgrenzen (Bron: Kwiz minimascan).

Op basis van signalen vanuit onze maatschappelijk partners en eigen organisatie stellen wij voor de toeslag in te zetten voor de brede doelgroep tot 150%. We voorkomen daarmee individuele aanvragen wat een groter beroep doet op de uitvoeringscapaciteit.

Een inschatting van de kosten wordt gevormd door:

- Omvang van de doelgroep tussen de 120-150%: het betreft circa 1.300 huishoudens (laag tot geen vermogen). We verwachten dat ca. 75% van de doelgroep gebruik maakt van de regeling. Uitgangspunt is dat we bij de vaststelling van het vermogen alleen uitgaan van liquide middelen. Dit betekent dat een eigen huis of auto niet meegenomen worden. Qua hoogte hanteren we de normen uit de participatiewet vanwege de uitvoerbaarheid. We gaan er vanuit dat inwoners met buffer deze ook inzetten in deze acute situatie.
- Wij stellen voor de hoogte van het te verstrekken bedrag vast te stellen op € 1.300,00. Hierbij sluit je aan bij de hoogte van de energietoeslag voor minima. Vanuit huidige inzichten vanuit budgetbeheer blijkt dat dit bedrag zorgt dat de begroting voor veel inwoners sluitend te krijgen is.
- De uitvoeringskosten: de huidige energietoeslag wordt grotendeels uitgevoerd door BS&F à € 15,- (ex btw, prijspeil 2022) per aanvraag. BS&F biedt de mogelijkheid een aanvraagstraat voor de doelgroep 120-150% open te stellen. BS&F heeft vanaf januari 2023 capaciteit om de bestaande aanvraagstraat hierop aan te passen. De geschatte doorlooptijd vanaf dat moment is 3 tot 4 weken. Daarnaast vraagt het uitvoeren van de regeling, net als de energietoeslag tot 120%, ook intern capaciteit (maatwerk).

Energietoeslag uitwonende studenten

We stellen de energietoeslag van €1.300 ook open voor uitwonende studenten met een inkomen tot 120% van het van toepassing zijnde normbedrag. Wij doen dit onder voorwaarde dat er sprake is van een energiecontract op naam van de betreffende student of dat er sprake is van een significante stijging (ten minste € 80,00) van de bijdrage aan energiekosten in de (gespecificeerde) huurovereenkomst van de betreffende student. ~~We verstrekken maximaal één toeslag per adres. Als er meer studenten op één adres wonen, dan zullen de inwoners de verstrekte energietoeslag met elkaar moeten delen.~~ De beleidsregels eenmalige energietoeslag Rheden 2022 worden hierop aangepast.

We hebben geen betrouwbare gegevens over hoe groot deze groep is. Op basis van gegevens van de afdeling wonen schatten we het aantal studenten in op circa 500. We hebben geen informatie over de woonsituaties van deze groep, maar schatten in dat het aantal studenten met een

zelfstandige woning in de minderheid is; de meerderheid zal een adres delen. We schatten in dat het om circa 200 adressen zal gaan. Doordat de studenten niet één huishouden vormen, verwachten wij dat het aantal aanvragen hoger zal liggen. We verwachten meer aanvragen in behandeling te nemen, waarvan een deel zal worden afgewezen. De te verstrekken toeslag komt op basis van de aanname over de doelgroep uit op circa € 366.000. Binnen de huidige uitvoeringsorganisatie is geen capaciteit, deze moet ingehuurd worden. Wij moeten een digitale aanvraagroute ontwikkelen voor deze doelgroep.

Vanuit het rijk is voor de studenten een aanvullend budget van circa € 100.000 beschikbaar gesteld. Er is nog een aanvullend budget van € 266.000 benodigd voor de te verstrekken toeslagen.

Maatwerk bijzondere bijstand

De kosten van energie horen eigenlijk uit de algemene bijstand betaald te worden. Dit zijn algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan.

De wetgever vindt dat individuele bijzondere bijstand mogelijk is. De wetgever vindt dat bij de huidige onverwachte en ongekend sterke stijging van de energieprijzen sprake is van extra kosten vanwege bijzondere omstandigheden. Het verlenen van bijzondere bijstand in verband met deze sterk gestegen energieprijzen wordt dan ook toelaatbaar geacht. Dit geldt zowel voor de individuele bijzondere bijstand als voor de categoriale bijzondere bijstand.

Vanuit de categoriale bijzondere bijstand wordt de energietoeslag betaald. Ook kan er een collectieve zorgverzekering aangeboden worden. De gemeente Rheden maakt gebruik van beide mogelijkheden. Overige vormen van categoriale bijzondere bijstand zijn op dit moment niet mogelijk.

Vanuit de individuele bijzondere bijstand moet er per inwoner gekeken worden naar de noodzaak. Denk hierbij aan inwoners die door de gestegen energieprijzen in de problemen komen omdat de schuldhelpverlening in gevaar komt. Maar ook in die gevallen waar mensen, ondanks alle maatregelen die er genomen zijn om de kosten te drukken, dusdanig in de problemen komen dat er door de gestegen energiekosten problemen ontstaan kan in het individuele geval gekeken worden of bijzondere bijstand verstrekt kan worden.

Wij stellen voor de bijzondere bijstand als volgt in te vullen:

- Voor de doelgroep met een inkomen tot 120% stellen we voor om voor de periode tot en met december 2022 het verschil te vergoeden tussen het oude en nieuwe door de leverancier vastgestelde termijnbedrag minus de korting vanuit het rijk (€ 190 per maand voor de maanden november en december) minus de energietoeslag.
Voor de periode januari 2023 tot en met december 2023 stellen we voor de meerkosten boven het energieplafond minus de energietoeslag 2023 te vergoeden.
- Deze bijstand wordt om niet verstrekt. Inwoner moet de eindafrekening verstrekken zodat eventueel te veel verstrekte bijstand teruggevorderd kan worden. Daarnaast zullen wij bij de verstrekking van de bijstand de inwoner attenderen op de mogelijkheid van aanmelden voor energiecoaching.

Het is moeilijk in te schatten om hoeveel aanvragen het zou kunnen gaan. We verwachten dat voor het grootste deel van de doelgroep landelijke en lokale maatregelen afdoende zijn en nog een beperkt aantal inwoners van deze voorziening gebruik zal maken. Een en ander wordt ook bepaald door het energielabel van de woning, gezinssamenstelling, stookgedrag en kostprijs van de energieleverancier (met name van de m3's boven het plafond).

Ondersteuning SUN 120% en daarboven

De SUN heeft aangegeven zich in te willen zetten voor de groep 120% en daarboven. Op basis van het besteedbaar inkomen van de inwoner wordt maatwerk geleverd om de begroting sluitend te krijgen. Voorwaarde daarbij is wel dat de gemeente inzet op een collectieve energietoeslag voor de doelgroep tussen de 120%-150%.

Om deze ondersteuning uit te kunnen voeren is behoefte aan meer capaciteit bij de SUN. De SUN vraagt hiervoor ondersteuning vanuit de gemeente. De SUN vraagt inwoners (eventueel met hulp) een begroting aan te leveren. Hierbij worden inwoners ondersteund door Humanitas,

Schuldhulpmaatje en Incluzio. Het gesprek met deze partijen moet nog gevoerd worden hoe uitvoering te geven aan deze voorziening en wat zij nodig hebben om deze ondersteuning aan een groeiende groep te kunnen leveren. De SUN verwacht de begroting hiervoor sluitend te krijgen via eigen middelen en inzet van andere fondsen waaronder de Dullert Stichting.

Individuele inkomenstoelage

De individuele inkomenstoelage wordt toegekend aan inwoners die minimaal 3 jaar aaneengesloten leven van een laag inkomen en geen zicht hebben op een inkomensverbetering op korte termijn. In Rheden gaan we uit van 110% van de bijstandsnorm. Het bedrag wordt één keer per jaar uitgekeerd. Er geldt een vermogenstoets.

Om een juiste keus te maken waar een aanpassing op de Individuele Inkomenstoelage het meest gewenst is, willen we de minima-effectrapportage afwachten voordat dit onderdeel wordt uitgewerkt.

Vervanging niet-zuinig witgoed

We ondersteunen Rhedense inwoners via twee sporen om (niet-zuinig) witgoed te vervangen. Allereerst is er de mogelijkheid via de SUN wanneer er een urgente situatie ontstaat waarin witgoed niet meer werkt. De SUN biedt inwoners dan een nieuw apparaat. Daarbij wordt uitgegaan van de goedkoopste nieuwe optie. We willen de SUN ondersteunen om de duurzaamste nieuwe optie aan de inwoner te verstrekken.

Daarnaast kunnen energiecoaches als onderdeel van het project 'aanpak energiearmoede' inwoners met een laag inkomen de mogelijkheid bieden onzuinige apparaten te vervangen. Dit is onderdeel van het brede traject dat de energiecoach biedt.

Vanuit de SPUK middelen voor aanpak energiearmoede wordt aanvullend budget gereserveerd om meer inwoners te ondersteunen bij het vervangen van het witgoed. Er is daarvoor geen aanvullend budget nodig.

Aansluiting Nederlandse Schuldhulp Route / Geldfit

Voor inwoners is het belangrijk dat zij, op het moment dat er zorgen zijn, de juiste route weten te vinden naar hulp. Zowel landelijk als binnen de gemeente Rheden bestaan er veel ondersteuningsmogelijkheden. We willen voor eind van dit jaar aansluiten bij de Nederlandse Schuldhulproute. Dit kan vanuit het structurele schuldhulpverleningbudget (337).

GelrePas

De Gelrepas biedt mogelijkheden om de doelgroep (inkomens tot 120%, gezinnen tot 150% maar dan alleen voor de kinderen) te ondersteunen op hun budget voor sportieve/culturele/recreatieve activiteiten. Hiermee kan het budget voor vaste lasten verlicht worden en wordt voorkomen dat mensen a.g.v. de crisis in sociale isolatie belanden.

Wij zien de volgende opties (die ook in combinatie met elkaar doorgevoerd zouden kunnen worden):

- Een eenmalig extra tegoed van €50 voor alle pashouders: op basis van het huidige aantal pashouders brengt dit een kostenpost van circa €119.000 met zich mee, uitgaande van 100% besteding door de doelgroep. De uitvoeringskosten bedragen circa €3.000. We verwachten ca. €50.000 hiervan te dekken met onderbesteding vanuit 2022. Deze optie wordt bij voorkeur ingezet in combinatie met het verbreden van de bestedingsmogelijkheden, door alle aangesloten (sport)kledingwinkels ook beschikbaar te maken voor besteding door volwassen pashouders. Wordt hier niet voor gekozen, zal het bestedingspercentage en daarmee de kosten lager uitvallen.
- Het bestaande tegoed handhaven maar besteding van het tegoed aan sportkleding/sportattributen mogelijk maken tot een maximumbedrag van €50 per pashouder: bij de start van de vernieuwde Gelrepas in 2021 werd de besteding van het tegoed volledig vrijgelaten, op alle aangesloten aanbieders. Al in augustus van dat jaar bleek dat een aanzienlijk deel van de pashouders het tegoed alleen aan kleding uitgaf in plaats van aan sportieve/culturele/recreatieve activiteiten. De Gelrepas gemeenten hebben

er gezamenlijk voor gekozen de besteding voor de resterende maanden van dat jaar te maximaliseren op €50. Voor 2022 hebben we ook gezamenlijk¹ gekozen om voor volwassenen geen aanschaf van sportkleding/attributen meer mogelijk te maken (was onder de 'oude' Gelrepas ook niet mogelijk). Deze keuze zou voor Rheden teruggedraaid kunnen worden voor het jaar 2023. Kanttekening die hierbij gemaakt moet worden is dat deze keuze niet aansluit bij de wens van de gezamenlijke Gelrepas gemeenten om de bestedingsvoorwaarden ten aanzien van de pas zoveel mogelijk te uniformeren. De extra kosten van circa €50.000 die met deze maatregel gemoeid zijn, kunnen binnen het bestaande budget van de Gelrepas bekostigd worden.

Bereken uw Recht

Het is, zeker op dit moment, van belang dat inwoners gebruik maken van de regelingen waar zij recht op hebben. Zowel landelijk als lokaal.

- Huidige voorzieningencheck
Er zijn al verschillende partijen die samen met de inwoner een voorzieningencheck doorlopen. Denk hierbij aan de Thuisadministratie, Stichting Leergeld en Schuldhulpmaatje. Iedere partij hanteert daarbij op dit moment een eigen checklist. De ene partij helpt daarbij ook direct met het regelen van de aanvraag, terwijl de andere partij alleen een lijst meegeeft met welke regelingen aangevraagd kunnen worden.

Het doen van een voorzieningencheck is geen standaard onderdeel van werkprocessen wanneer inwoners zich bij de gemeente melden (inkomen, schuldhulp/budgetbeheer). Inwoners worden wel gewezen op deze mogelijkheid via onze partners.

We voeren met budgetbeheer het gesprek of dit gestandaardiseerd meegenomen kan worden bij het opstellen van een begroting voor de inwoner.

- Digitale voorzieningencheck
Versneld inzetten op het gebruiken van een digitale voorzieningenwijzer, zoals bijvoorbeeld Bereken Uw Recht. Hierin kunnen zowel de lokale als landelijke regelingen worden opgenomen. De tool zou door alle partners gebruikt kunnen worden, evenals de mogelijkheid de tool digitaal beschikbaar te stellen aan inwoners via onze eigen website. De inzet is reeds besproken met de ketenpartners. Naast het breed beschikbaar stellen van de tool is ons voorstel een proactieve aanpak uit te rollen in de wijk Stenfert, in samenwerking met Vivare.
De inzet van de tool zelf wordt bekostigd vanuit het structurele minimabudget.

Hogere vermogensnorm kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Recent zijn landelijk de nadere regels over kwijtschelding aangepast. Gemeenten hebben de mogelijkheid om de vermogensnorm op te hogen. Voor koppels kan de norm met maximaal €2.000 verhoogd worden, voor alleenstaande ouders met €1.800 en voor alleenstaanden met €1.500.

Door het toestaan van een groter vermogen zullen meer huishoudens in aanmerking komen voor kwijtschelding. Het exacte aantal is niet bekend. Afgelopen jaar zijn 367 verzoeken tot kwijtschelding afgewezen vanwege vermogen (incl. vermogen in voertuig). Het gemiddelde bedrag per kwijtscheldingsverzoek is €334,38. We gaan er vanuit dat een deel van de inwoners die is afgewezen, bij de verruiming komend jaar wel in aanmerking komt. Daarnaast zullen inwoners die nu niet in aanmerking komen door vermogen nu geen aanvraag indienen. We verwachten dat daarmee ongeveer 367 inwoners extra in aanmerking komen tot kwijtschelding ten opzichte van de huidige situatie.

We stellen voor de vermogensnorm voor de kwijtschelding structureel aan te passen. We willen de regeling op 1 januari 2023 laten ingaan. Omwille van de snelheid is het voorstel om de bekostiging voor 2023 binnen het voorstel voor ondersteunende maatregelen energiearmoede mee te nemen. Er volgt een voorstel om deze regeling structureel in te bedden.

¹ uitgezonderd Duiven en Westervoort

Geld- en duurzaamheidskrant 3e editie uitbrengen

We stellen voor een 3e editie van de Geldkrant uit te brengen, toegespitst op het thema energie (besparing). Met een 3e editie creëren we continuïteit en herkenbaarheid. Deze zal op dezelfde wijze worden verspreid via de Regiobode. Deze maatregelen worden bekostigd uit bestaande budgetten.

Verenigingen

Voor de ondersteuning van verenigingen en stichtingen wordt gekeken naar de mogelijkheden binnen het bestaande subsidiebudget. We bieden maatwerk op basis van individuele gesprekken en vragen van verenigingen en stichtingen.

Ondernemers

Voor ondernemers worden de mogelijkheden via de BBZ benut. Dit betekent wel een verdere overschrijding van het BUIG-budget.

Daarnaast worden aanvullende maatregelen voor ondernemers onderzocht in samenwerking met OverRood en buurgemeenten, in aanvulling op landelijke en provinciale maatregelen.

Extra inzet personeel

De afgelopen jaren zijn er verschillende regelingen naar de gemeente gekomen. Denk hierbij aan de TONK, de uitvoering van de energietoeslag, de TOZO, hersteloperatie Toeslagenaffaire. Hierdoor is de druk op de organisatie de laatste jaren al flink toegenomen. Dit heeft tot gevolg dat er geen ruimte meer is om in de huidige bezetting dit pakket aan maatregelen uit te voeren.

Het uitvoeren van het scenario vraagt om extra bezetting bij de volgende afdelingen:

- KCC
- Team inkomen + kwaliteit
- Team financiële hulpverlening
- ICT – functioneel beheer
- Communicatie (omdat we breed communicatieplan nodig hebben)
- Bezwaar en beroep

Wij schatten in ca. 15% op het budget nodig te hebben voor uitvoeringskosten. Dit is een inschatting en moet bij de inrichting van alle maatregelen verder vorm krijgen.

Risico's

Risico's invulling zoals voorgesteld:

- Er zullen altijd mensen buiten de boot vallen, ook in dit scenario. Dit kunnen we beperken door in te zetten op goede communicatie, verwachtingsmanagement en samenwerkingsafspraken met maatschappelijke partners.
- Dit scenario brengt hoge kosten met zich mee, maar we kunnen er op sturen door in te zetten op generieke maatregelen
- Voor goede uitvoering is personeel nodig. Het risico in de huidige arbeidsmarkt is dat deze moeilijk te vinden is.

Risico's beperktere maatregelen:

- Ontbreken doelgroep: Een van de doelen van het college is ook de middeninkomens meer ondersteunen. Deze groep valt buiten alle huidige ondersteuningsmaatregelen (denk aan de bijzondere bijstand, de energietoeslag, maar ook de reguliere landelijke toeslagen). Juist bij deze groep zal door de stijgende energiekosten de financiële druk toenemen. Ook onze samenwerkingspartners zien problemen ontstaan bij deze groep en benadrukken de noodzaak ook voor hen regelingen in te richten.
- Relatie met partners: De samenwerking met maatschappelijke partners kan onder druk komen te staan. De partners zien een doelgroep die nu buiten de boot valt. De partners krijgen vanuit deze groep steeds meer hulpvragen binnen, maar kunnen op dit moment niet altijd een oplossing bieden.
- Aanvullende kosten en beschikbaarheid personeel: De vragen en zorgen van de inwoners zijn groot. In het voorgestelde maatregelenpakket wordt gekozen voor een aantal generieke regelingen. Wanneer ervoor wordt gekozen geen generieke of beperktere generieke maatregelen in te zetten, zal dit zorgen voor veel individuele aanvragen.

Hiervoor moet maatwerk worden geleverd. Dit kost veel tijd. Binnen de huidige formatie is er geen speling meer om zo'n toename aan vragen op te vangen. Er zal nieuw personeel aangetrokken moeten worden. Dit brengt extra kosten met zich mee en het risico dat personeel niet beschikbaar is in de huidige arbeidsmarkt.

We verwachten dat als er geen maatregelen worden ingezet de druk op de werkvloer zal toenemen. Consulanten kunnen inwoners niet altijd perspectief bieden. De wacht- en doorlooptijden worden langer, wat zorgt voor minder begrip en meer agressie bij de inwoner.

- Aanvullende kosten inzet zorg en ondersteuning (gemeente): Het leven met geldzorgen en permanente stress zorgt voor veel problematiek op alle leefgebieden. Er zal veel aanvullende ondersteuning ingezet moeten worden op de beelden van Wmo, Jeugd, de Participatiewet en Schuldhulpverlening. Dit brengt overschrijdingen met zich mee op de reguliere budgetten.
- Aanvullende kosten inzet zorg en ondersteuning partners: Naast aanvullende vragen richting de gemeente, zullen ook partners meer vragen krijgen. Niet alle partners kunnen dat opvangen binnen huidige contract of subsidieafspraken. Ook daar kan extra inzet benodigd zijn in de vorm van personeel of budget.
- Beperkte sturing: Wanneer er wordt gekozen voor minder generieke maatregelen, komen veel hulpvragen individueel binnen. Daardoor moet alles vraaggericht worden opgepakt. Er moet ingespeeld worden op de individuele vragen. Er kan daardoor minder gestuurd worden op de uitgaven.

Inzet budget

Wij denken dat we hiermee een dekkend voorstel doen voor onze inwoners. We willen dit voorstel (deels) dekken vanuit:

- € 513.000 zijnde het restant Bestemmingsreserve COVID. Het college verwacht niet dat deze middelen nog nodig zijn om een komende Corona golf op te vangen.
- € 100.000 van de reeds voorgesteld in te zetten Coronamiddelen (B&W voorstel "Inzet COVID-middelen 2022)". Deze middelen zijn nog niet uitgegeven en geleend op de capaciteit is dit ook niet te verwachten.
- € 100.000 te ontvangen middelen vanuit het rijk voor compensatie energiekosten van studenten volgens de oktoberbrief 2022 van het Rijk
- € 46.000 resterend minimabudget
- € 500.000 van de ontvangen Ambulantiseringsmiddelen Beschermd Wonen. Deze middelen zijn niet benodigd voor het doel waarvoor ze zijn ontvangen.

Het bovenstaande voorstel telt op tot een dekking van €1.259.000. Het budget benodigd voor uitvoering van alle maatregelen is €2.131.000. Er is nog dekking nodig voor € 872.000.

Onderwerp	Doelgroep	Kosten
Maatwerk bijzondere bijstand	<120%	Open eind regeling – geen zicht op omvang
Ondersteuning SUN 120% en daarboven	>120%	€ 15.000
Aanvullend tegoed GelrePas	Volwassenen: <120% Kinderen <150%	€ 71.000
Hogere vermogensnorm kijtschelding	<100%	€ 122.750
Uitvoeringskosten		€ 260.000
Energietoeslag nieuwe doelgroep	120-150%	€ 1.267.500 + € 22.500 (BS&F) + € 6.250
Energietoeslag uitwonende studenten	Uitwonende studenten tot 120%	€ 366.000
TOTAAL		€ 2.131.000

		excl. bijzondere bijstand + implementatiekosten energietoeslag
Gevraagde budget		€ 872.000

Onderdelen waarvoor een structureel voorstel kan volgen:

Onderwerp	Doelgroep	Kosten
Hogere vermogensnorm kwijtschelding (vanaf 2024)	<100%	€ 122.750
Individuele inkomenstoeslag	<120%	Nader te bepalen na onderzoek